

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/218224

Plaats
's-Hertogenbosch

op de op 28 februari 2024 ontvangen aanvraag van Stichting Trudo om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, volgens de Omgevingswet. De activiteiten gaan over de sloop en nieuwbouw van de woningen gelegen aan de Rustenburgstraat, Tafelburgstraat en Veldmaarschalk Smutsstraat te Eindhoven.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Provincie Noord-Brabant
Namens dezen,

Dit document is digitaal ondertekend en bevat daardoor geen handtekening.

Besluit

Onderwerp

Op 28 februari 2024 hebben wij van Stichting Trudo een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, volgens de Omgevingswet. De vergunning is gevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten. De activiteiten betreffen de sloop en nieuwbouw van de woningen gelegen aan de Rustenburgstraat, Tafelburgstraat en Veldmaarschalk Smutsstraat te Eindhoven.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning,

- I. aan Stichting Trudo, Torenallee 34, 5617 BD te Eindhoven, de gevraagde vergunning te verlenen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 11.37, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen of het wegnemen van nesten van de:
 - **huismus** (*Passer domesticus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk verstoren van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode tot en met 31 december 2028;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze gaat over de soorten als bedoeld onder I, onderdeel uitmaakt van deze vergunning;
- III. de gevraagde vergunning af te wijzen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet, van de bepaling als bedoeld in:
 - artikel 11.54, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de:
 - **steenmarter** (*Martes foina*);
- IV. aan de vergunning voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 'Voorschriften';
- V. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de dit besluit:
 - Onderzoek huismus, gierwaluw, sperwer, vleermuizen, eekhoorn en steenmarter, Rustenburgstraat, 16 oktober 2023, Regelink Ecologie & Landschap (hierna: nader onderzoek)
 - Activiteitenplan Rustenburgstraat Eindhoven, 1 februari 2024, Soontiëns Ecology (hierna: activiteitenplan)
 - Aanvullende gegevens van 23 april en 22 mei 2024
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locatie(s) van de maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Disclaimer

Dit besluit, voor wat betreft de positieve afwijzing, bevat een beoordeling op grond van het huidige initiatief, het huidige recht (de huidige wet- en regelgeving en jurisprudentie) en het huidige beleid. Indien het initiatief in vorm of omvang verandert, kan dat tot gevolg hebben dat aan dit besluit geen rechten meer kunnen worden ontleend.

Wanneer u de werkzaamheden op een andere wijze dan in de aanvraag en de aanvullende informatie uitvoert, dient u opnieuw te toetsen of er sprake is van een vergunningsplicht.

Indien de uitvoering niet conform het besluit wordt verricht, kan handhavend worden opgetreden.

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: rechtspraak.nl/bestuursrecht.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
PROCEDURELE OVERWEGINGEN	6
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	7
1. WETTELIJK KADER - OMGEVINGSWET	7
1.1 <i>BESCHERMINGSREGIMES</i>	7
1.2 <i>OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT</i>	8
2. TOETSING EFFECTEN RUIMTELIJKE INGREEP	9
2.1 <i>AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN</i>	9
2.2 <i>ONDERZOEK SOORTEN</i>	10
2.3 <i>MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN</i>	10
2.4 <i>ALTERNATIEVENAFWEGING</i>	11
2.5 <i>BELANG VAN DE AANVRAAG</i>	11
2.6 <i>MAATREGELEN</i>	12
2.7 <i>VOORSCHRIFTEN</i>	15
2.8 <i>GEDEELTELIJK AFWIJZEN VAN DE AANVRAAG VOOR BESCHERMDE SOORTEN</i>	18
3. CONCLUSIE	18
BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE	19
BIJLAGE 2. LOCATIE VAN DE MAATREGELEN	21
BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN	25

Procedurele overwegingen

Aanvraag

Op 28 februari 2024 hebben wij van Stichting Trudo een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, volgens de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g) ontvangen. De aanvraag is op 23 april 2024 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/218224.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) volgens artikel 4.6, eerste lid onder e, van het Omgevingsbesluit bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als het aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een omgevingsvergunning met flora- en fauna- activiteit is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving of activiteit onder de Omgevingswet kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan de flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet niet betrokken.

Inhoudelijke overwegingen

1. Wettelijk kader - Omgevingswet

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Paragraaf 11.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de vergunning.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Paragraaf 11.2.3 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Paragraaf 11.2.4 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Voor alle inheemse soorten geldt in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een vergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In onder andere artikel 5.40 en artikel 18.10 van de Ow zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

1.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben de Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: Verordening) vastgesteld. Voor een flora- en fauna-activiteit zijn aanvullende kaders vastgelegd. Zo zijn voor bepaalde soorten en handelingen vrijstellingen opgenomen. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Verordening.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

De aangevraagde activiteiten gaan over de herinrichting van het plangebied. De werkzaamheden bestaan onder andere uit:

- het slopen van 50 woningen;
- het renoveren van 4 woningen en nieuwbouwen van 89 woningen/appartementen;
- bouwrijp maken van het projectgebied;
- nieuwbouw van 65 woningen en 24 appartementen;
- woonrijp maken;
- verwijderen van een deel van de bomen (130 stuks);
- behoud (102 stuks) en aanplant van nieuwe bomen (ca. 100 stuks);
- verwijderen van een groot deel van de huidige begroeiing (struiken, tuinbeplantingen etc.);
- aanleg van een infiltratievoorziening voor hemelwater;
- inrichting van het projectgebied, aanleg van verhardingen voor parkeerkoffers en toegangspaden, aanleg beplanting.

Deze werkzaamheden vinden plaats aan de Rustenburgstraat, Tafelbergstraat, Veldmaarschalk Smutsstraat in de gemeente Eindhoven. De woningen aan de Veldmaarschalk Smutstraat 1-3 zijn niet onderzocht tijdens het vleermuisonderzoek. De woningen worden in de toekomst nog onderzocht. Deze woningen zijn op 22 mei 2024 uit de aanvraag gehaald door de aanvrager en de woningen vallen niet onder deze vergunning. Wanneer uit het vleermuisonderzoek blijkt dat er vleermuizen aanwezig zijn in deze woningen, dan moet er voor de voorgenomen werkzaamheden in deze 2 woningen een aparte omgevingsvergunning flora- en fauna worden aangevraagd.

De werkzaamheden vinden in drie fases plaats:

- Fase 1: Sloop 22 woningen en herbouw op deze percelen van 42 nieuwe woningen;
- Fase 2: Sloop 8 woningen en herbouw op deze percelen van 20 nieuwe woningen. Tevens worden 4 woningen gerenoveerd;
- Fase 3: Sloop 14 woningen en herbouw op deze percelen van 27 nieuwe woningen.

In Bijlage 1 staat weergegeven welke woningen in welke fase vallen.

De start van de fase 1 is beoogd in november 2024. De doorlooptijd van deze fase bedraagt ongeveer 16 maanden. Hierop aansluitend worden fase 2 en 3 uitgevoerd, de exacte startperiode is nog niet bekend en de doorlooptijd van deze fases is vergelijkbaar met die van fase 1. Voorafgaand aan fase 1 is vanaf mei 2024 een sanering van Japanse duizendknoop in een klein deel van het plangebied gepland en een archeologisch onderzoek.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij de aanvraag gevoegde rapportage van het nader onderzoek en de aanvullingen van 23 april 2024.

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFP/verspreidingsatlassen). Op 14 oktober 2021 heeft een veldbezoek in het kader van een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. Het nader onderzoek naar gewone dwergvleermuizen heeft plaatsgevonden in 2022 en 2023 volgens het Vleermuisprotocol 2021 (NGB). Het nader onderzoek naar huismus heeft plaatsgevonden in 2023 volgens het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat er:

- 5 nesten van de huismus, inclusief essentieel leefgebied;
- 3 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- essentieel leefgebied van de steenmarter;

aanwezig zijn in het plangebied.

Door de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen beschadigd of vernield en worden vleermuizen verstoord.

In het plangebied zijn vijf nesten van de huismus aangetroffen. De nesten bevinden zich allen aan de voorzijde van de woningen (met uitzondering van één nest) en worden bereikt via de dakgoot. Eén van de nesten bevindt zich achter een regenpijp. De nesten zijn enkel in het zuidelijke deel van het plangebied aangetroffen. Verspreid over het plangebied zijn ongeveer 20 foeragerende huismussen waargenomen. De foerageergebieden bestaan voornamelijk uit hagen, struiken en kleine bomen in voor-, zij- en achtertuinen. Maar ook op straat werden huismussen foeragerend aangetroffen. De tuinen in het noordelijk deel van het plangebied worden voornamelijk gebruikt door dieren die nestelen in de Johannesburgstraat, en het zuidelijk deel door dieren die in de Rustenburgstraat broeden. Het geheel aan groen in voor-, zij- en achtertuinen in het gehele plangebied dient beschouwd te worden als essentieel leefgebied van huismus.

De haag op de hoek Smutsstraat-Tafelbergstraat blijft behouden. De hoofdgroenstructuren blijven tijdens de werkzaamheden behouden, zodat er ten alle tijden leefgebied voor de huismus beschikbaar blijft. Het enige wat verdwijnt is het tuingroen, waarbij maximaal 50% van het leefgebied tijdelijk komt te vervallen (fase 1).

Tijdens de paarperiode van de gewone dwergvleermuis zijn er op een aantal locaties, verspreid over het plangebied, roepende mannetjes van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Op basis hiervan zijn drie paarterritoria van de gewone dwergvleermuis in het plangebied aangewezen. Deze bevinden zich in het centrum van de Rustenburgstraat, rondom het grasveld in het noordelijke deel van het plangebied. Twee daarvan bevinden zich in woningen die in fase 1 worden gesloopt, en één in een woning die in fase 3 wordt gesloopt.

De steenmarter is tijdens het ecologisch vooronderzoek meerdere keren waargenomen in het plangebied. Daarbij is de steenmarter één keer met een prooi waargenomen. Er zijn tijdens het onderzoek geen jonge steenmarters vastgesteld. Opvallend is dat alle waarnemingen van de steenmarter in het noordelijke deel van het plangebied zijn gedaan. Verder is er in diverse tuinen en bijgebouwen van woningen gericht gezocht naar de aanwezigheid van, of sporen die wijzen op, een vaste verblijf- en/of voorplantingsplaats van de steenmarter. Deze zijn echter niet gevonden.

Echter, gezien de waarnemingen en de frequentie hiervan is het aannemelijk dat het plangebied toch behoort tot het functioneel leefgebied van de steenmarter. Tevens zijn er geen vaste rust- en/of verblijfplaatsen aangetroffen, maar de aanwezigheid hiervan kan niet volledig worden uitgesloten. Vanwege het ontbreken van waarnemingen van jonge steenmarters is de verwachting dat een eventuele vaste rust- en/of verblijfplaats geen voortplantingsplek betreft.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de steenmarter, gewone dwergvleermuis en huismus te verlenen.

Woningcorporaties hebben de verplichting om de woningen in hun bezit te verduurzamen. Door het niet uitvoeren van de werkzaamheden, wordt er niet voldaan aan deze verplichting. Daardoor moeten de werkzaamheden worden uitgevoerd.

De woningen zijn in 1948 gebouwd als tijdelijke woningen. De woningen in het complex Rustenbrugstraat e.o. zijn bouwkundig onderzocht. Uit dit bouwkundige onderzoek blijkt dat de woningen sterk verouderd zijn en energetisch niet in orde. Er is onderzocht of de woningen gerenoveerd kunnen worden, dit is niet het geval. Diverse gebouwdelen van de woningen zijn zeer lastig te renoveren waaronder de betonnen raamkaders. Deze kaders vervangen voor andere kaders is vanwege de constructieve werking in de gevel niet mogelijk. Energetische verbetering door de kaders in te pakken met isolatie is ook niet haalbaar. Alle noodzakelijke ingrepen bij elkaar blijkt dat verduurzaming van deze woningen niet mogelijk is.

De sloop en nieuwbouw van de bebouwing is locatie gebonden. Een alternatieve locatie is daarom niet mogelijk. Een alternatieve planning is niet mogelijk want de sloopwerkzaamheden worden al op een zo gunstig mogelijk moment gepland. Bij de geplande werkzaamheden wordt al rekening gehouden met een fasering, waardoor de mate van verstoring beperkt blijft en er altijd een deel van het leefgebied beschikbaar blijft. Daarnaast wordt er buiten de kwetsbare periodes van de aanwezige soorten gewerkt.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag zijn de belangen voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus, steenmarter en gewone dwergvleermuis te verlenen.

De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is gevraagd op grond van de belangen 'in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid' en 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, onder b, en in artikel 8.74k, eerste lid, onder b, van de het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl).

Het uitvoeren van het voornemen, de sloop- en nieuwbouw van woningen, heeft een maatschappelijk motief. (Nieuw)bouw van woningen is noodzakelijk voor het huisvesten van burgers. Daar huisvesting momenteel schaars is kent het (nieuw)bouwen van huizen en verdichten van de stad een dwingende redenen van groot openbaar belang of sociaal en economisch vlak.

Daarnaast zijn de werkzaamheden in het kader van de volksgezondheid. Woningcorporatie Trudo heeft de verplichting om haar huurders woningen met een gezond leefklimaat aan te bieden. Binnen het plangebied is dit voor de huidige woningen uit 1948 niet langer mogelijk. Daarom is het noodzakelijk om verduurzamingsmaatregelen te treffen, die een gezond leefklimaat kunnen garanderen. Uit onderzoek is gebleken dat sloop en nieuwbouw hierbij de juiste maatregel is. Bij het uitblijven van verduurzaming/renovatie zal dit in de toekomst leiden tot leegstand en/of verval en uiteindelijk sloop van de woningen.

2.6 Maatregelen

In het activiteitenplan (hoofdstuk 3) en de aanvullende gegevens van 23 april 2024 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor huismus, gewone dwergvleermuis en steenmarter zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen voor de huismus:

- Vooraf de werkzaamheden worden alle woningen binnen 1 fase ongeschikt gemaakt voor de huismus. Dit gebeurt buiten het broedseizoen. Er wordt ongeschikt gemaakt middels het plaatsen van spouwborstels. Voorafgaand wordt gecontroleerd of er geen vogels aanwezig zijn.
- Er worden in totaal 37 alternatieve nestlocaties aangeboden. Deze zijn van type NK MU 08 van Vivara Pro. Er worden 15 kasten in de nabijheid van het plangebied geplaatst en er worden minimaal 22 kasten in het plangebied bij het opleveren van de woningen geplaatst. De 15 kasten in de nabijheid van het plangebied zijn uiterlijk in februari 2024 geplaatst.
- De tijdelijke en permanente nestkasten worden geplaatst zodat ze voldoen aan figuur 19 van het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023).
- Als permanente voorziening voor huismus wordt gebruik gemaakt van nestgelegenheden ingebouwd in de dakrand, aan de voor- en achtergevel, van de nieuwe woningen (zie figuur 6 in bijlage 2 voor een detail van de huismuskast). Bij het aanbrengen van permanente voorzieningen wordt rekening gehouden met de volgende eisen die gesteld worden in het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023):
 - Bij het aanbrengen van de permanente voorzieningen worden de nestplekken aangelegd met een minimale afstand van 50 cm tussen de nestplekopeningen.
 - De nestplekken worden zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats aangelegd, namelijk in de dakranden van de nieuwe woningen, die op dezelfde locatie worden herbouwd.
 - De permanente nestplekken krijgen een minimale omvang van 12,5 x 12,5 x 12,5 cm met een invliegopening van 3,4 cm.
 - In de directe omgeving van de nieuwe nestplaats blijft leefgebied aanwezig, doordat de hoofdgroenstructuren tijdens de werkzaamheden intact blijven. Door het behoud van de hoofdgroenstructuren blijft er, binnen 50 meter van de nieuwe nestplaatsen, voedsel beschikbaar.
- Als leefgebied voor de huismus worden delen van de groenvoorziening in het plangebied extensief beheerd en zo veel mogelijk “met rust gelaten”. Voor de beplanting worden bomen, struiken en struwelen, bestaande uit inheemse bes/vruchtdragende soorten, gekozen die bijdragen aan het verbeteren van het habitat van de huismus. Dit zijn onder andere de soorten lijsterbes (*Sorbus aucuparia*), hazelaar (*Corylus avellana*), sleedoorn (*Prunus spinosa*) en krentenboompje (*Amelanchier lamarckii*). Deze planten bieden voedsel, schuil- en voorplantingsgelegenheid voor veel inheemse soorten vogels, waaronder huismus, insecten, vleermuizen en zoogdieren.

In totaal bestaat de oppervlakte van dit verbeterde habitat uit 6.620 m² in het totale groenoppervlakte van 12.713 m² (ca. 50%).

- Door de activiteiten in drie verschillende fases uit te voeren, wordt ervoor gezorgd dat op elk moment in de uitvoering van het voornemen voldoende functionerende nestlocaties, rustplaatsen en leefgebied voor huismus aanwezig blijft.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen voor de gewone dwergvleermuis:

Tijdelijke voorzieningen

- Voorafgaand aan de werkzaamheden in het plangebied zijn alternatieve paarverblijfplaatsen aangeboden. De 12 kasten zijn van type VK WS 02 van Vivara Pro. Dit wordt tijdig (6 maanden voorafgaand aan de paartijd) voor de geplande werkzaamheden gerealiseerd, om de dieren te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen. De locatie van de alternatieve verblijfplaatsen zal gelijk zijn of beter te zijn dan de oorspronkelijke situatie: alternatieve verblijfplaatsen worden bij voorkeur op minimaal 3 meter hoogte geplaatst, waarbij rekening wordt gehouden met de aanvliegroute en vrije vliegruimte.

Ongeschikt maken:

- De gehele bebouwing binnen een fase wordt dichtgezet door het plaatsen van Exclusion flaps voor alle openingen. De gehele woning wordt dichtgezet, om verplaatsing binnen het gebouw te voorkomen. Voordat het plangebied wordt ontmoedigd, worden eerst alle geschikte openingen en (potentiële) verblijfplaatsen gecontroleerd op de aanwezigheid van (sporen van) vleermuizen. Openingen met (sporen van) vleermuizen worden altijd afgesloten met een Exclusion-flap, bijvoorbeeld de Vivara Pro, VL EF 01 Exclusion-flap. De andere potentieel geschikte openingen voor vleermuizen worden afgesloten met de verwijderbare materialen: Exclusionflaps, korte spouwborstels of lange (spouw)borstels. Hierbij wordt er zorg gedragen dat er geen complete geveldelen worden afgesloten zonder de mogelijkheid voor vleermuizen om het gebouw te kunnen verlaten. Tijdens het ontmoedigen worden geen expanderende middelen, zoals purschuim, gebruikt.
- De planning is om te ontmoedigen in de periode 15 september tot 15 oktober 2024 voor Fase 1. Tijdens deze periode van werkzaamheden is er een overlap van de meest geschikte periode voor huismus en gewone dwergvleermuis. Voor de overige fasen is de planning nog onbekend, maar er wordt ontmoedigd in bovenstaande periode van het jaar of in januari-februari voor huismus en daarna in april voor gewone dwergvleermuis. Voorkeur heeft de periode 15 september tot 15 oktober in verband met de overlap van beide soorten.

Controleronde:

- Om te voorkomen dat er (beschermd) soorten worden verstoord of gedood, wordt het plangebied voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd en vrijgegeven door een ecologisch deskundig medewerker. De ecologisch deskundig medewerker controleert hiervoor het plangebied. De wijze van ongeschikt maken wordt (visueel vanaf maaiveld) gecontroleerd. Aansluitend wordt een ecologische controle uitgevoerd waarbij gebruik wordt gemaakt van een batdetector (controle op uitvliegers waarbij rekening wordt gehouden met de weersomstandigheden voor onderzoek zoals opgenomen in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis BIJ12, 2024). Als blijkt dat de bebouwing onvoldoende ongeschikt is gemaakt, bijvoorbeeld doordat er nog openingen zijn waar vleermuizen achter weg kunnen kruipen, wordt de bebouwing aanvullend ongeschikt gemaakt. Wanneer de ecooloog het plangebied heeft vrijgegeven, kunnen de werkzaamheden starten. De controleronde wordt schriftelijk vastgelegd.

Permanente voorzieningen:

- Als permanente verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis worden alle 24 kopgevels van de eco-woningen toegankelijk gemaakt om binnen te vliegen. Dit wordt gerealiseerd door openingen in de shingles te creëren waar de gewone dwergvleermuis kan binnenvliegen. De openingen in de gevels worden één shingle breed en worden aan noord- en zuidzijde gerealiseerd, waardoor er verschillende microklimaten ontstaan. De shingles worden vervaardigd uit ruwhout, waardoor gewone dwergvleermuis voldoende grip heeft om naar binnen te kruipen en worden vanaf boven en onder toegankelijk. Hierdoor ontstaan er kruipdoor-sluip-door-mogelijkheden, waardoor het voor vleermuis mogelijk is achter de shingles verder te kruipen. In figuur 5 van bijlage 2 van dit besluit staat aangegeven welk deel van de kopgevel toegankelijk is voor de vleermuizen.
- Naast het toegankelijk maken van de ruimte achter de shingels/spouw, worden er op verschillende plaatsen in het plangebied Multi-vleermuiskasten van producent Miecon ingebouwd in elke kopgevel van de eco-woningen. De Multi-vleermuiskasten zijn dubbel laags en worden opgebouwd uit een houtengeraamte met isolerende, dunne en lichte XPS-platen. Deze worden afgewerkt met een cementpolymeerlaag. De binnenzijde is voorzien van een griplaag en de compartimenten worden voorzien van kruip-door-sluip-door-mogelijkheden. Hierdoor krijgen vleermuizen toegang tot alle compartimenten en ook tot de spouwruijnte. De kasten worden tussen de 4 en 7 meter hoogte, vanaf de grond gemeten, ingebouwd in de spouwmuur. Hierdoor wordt voldaan aan de eis van de minimale hoogte uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024).

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen voor de steenmarter:

- Er wordt gewerkt buiten de voortplantingsperiode (maart tot en met augustus) óf verblijfplaatsen zijn voor die tijd reeds ongeschikt gemaakt.
- De werkzaamheden worden gefaseerd in ruimte en tijd.
- De groenvoorziening wordt extensief beheerd.
- In het plangebied blijft een belangrijk deel van de groenstructuur intact. Dit deel blijft beschikbaar als verblijfplaats voor steenmarter. Aanvullend zullen er twee alternatieve verblijfplaatsen geplaatst worden. Voor de kasten wordt gebruik gemaakt van de Vivara Pro, ZK EM 01 Marterkast. Buitenmaat (b x h x d) (cm): 30 x 58. Deze kasten worden geplaatst op een geschikte beschutte plek in de groenstructuur. De kast is gemaakt van 100% houtbeton en zijn onderhoudsvrij. Na een jaar wordt de staat van de kast gecontroleerd en wordt er gekeken of de kast op de juiste manier en op goede locatie is geplaatst.
- Naast deze maatregel worden op verschillende plekken aanvullend takkenrillen aangebracht als mogelijke verblijfplaats voor steenmarter.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de huismus en gewone dwergvleermuis:

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden beginnen bekend is, maar uiterlijk 2 weken voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De vergunninghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Dit besluit kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zo dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 3) en de aanvullende gegevens van 23 april 2024.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controleronde en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.
9. De vergunninghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 weken voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl. Vermeld hierbij het zaaknummer.

¹ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

10. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soorten opgenomen in de vergunning, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de vergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Specifieke voorschriften

Ongeschikt maken huismus:

1. Er mag niet ongeschikt gemaakt worden wanneer er sprake is van winterse omstandigheden (vorst).

Dit voorschrift wordt opgenomen, omdat de vorstperiode een kwetsbare periode van de huismus is, en er niet ongeschikt gemaakt mag worden tijdens periodes van vorst.

Ongeschikt maken gewone dwergvleermuis

2. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het Vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.

Controlerende gewone dwergvleermuis

3. Tussen het ongeschikt maken en de controlerende dienen ten minste 3 dagen te zitten, zodat de vleermuizen de tijd hebben de verblijfplaats te verlaten.
4. De controlerende ten behoeve van het uitsluiten van de aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen voor zomerverblijfplaatsen van het Vleermuisprotocol 2021. In het logboek dient te worden aangegeven hoe is voldaan aan de richtlijnen uit het vleermuisprotocol 2021. Daarbij dient ook te worden ingegaan op personele inzet en overzichtelijkheid van het plangebied.
5. Tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn.
6. De vleermuizen mogen na de controlerende geen toegangsmogelijkheden meer hebben tot de bebouwing.
7. Er kan pas gestart worden met de renovatiewerkzaamheden na de expliciete toestemming van de ecooloog.
8. In het logboek dient te worden vastgelegd op welke wijze de controlerende is uitgevoerd en wat de resultaten van de controlerende waren. De datum, tijd, aantal onderzoekers en de weersomstandigheden tijdens de controlerende dient in het logboek beschreven te staan.
9. In het logboek dient te worden opgenomen wanneer de bebouwing natuurvrij is verklaard.

De bovenstaande voorschriften over de controlerende worden opgelegd om te voorkomen dat het gebouw onterecht vleermuisvrij wordt verklaard en dat er nog vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing ten tijde van de werkzaamheden.

Permanente voorzieningen gewone dwergvleermuis

10. De verblijfplaats achter de shingles dient aan deze eisen te voldoen:
 - a. Bij het creëren van verticale (staande) invliegopeningen moet deze 2 tot 2,5 bij 4,0 cm zijn (b x h). Bij een horizontale (liggende) invliegopening dient deze 4,0 bij 2 tot 2,5 cm (b x h) te zijn. Hierbij geldt de lengte van 4,0 cm als ondergrens.
 - b. De verblijfsruimte dient ten minste 2 centimeter diep te zijn.
 - c. De vleermuizen moeten ook aan de 'gebouwkant' (binnenzijde) van de verblijfplaats kunnen hangen. Deze kant moet daarom ruw genoeg zijn, zodat de vleermuizen hier ook grip op hebben.
 - d. In het logboek dient met behulp van tekst én foto's te worden vastgelegd hoe de binnenkant en de buitenkant van de verblijfplaatsen eruit komt te zien.

Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de verblijfplaats achter de shingles op de juiste wijze wordt gerealiseerd.

11. De permanente (inbouw)vleermuiskasten mogen niet gemaakt worden van XPS-platen, of EPS-platen. XPS is een vorm van polystyreen.

Dit voorschrift is opgenomen omdat de functionaliteit van de kasten niet zeker is. Het gaat dan met name om de klimatologische omstandigheden in de kast, en om de duurzaamheid van de kast.

De thermische en hydro-fysische eigenschappen van EPS/XPS verschillen sterk met de materialen waaruit de huidige verblijfplaatsen zijn gemaakt. Met name de eigenschappen met betrekking tot vochttransport zijn anders dan de huidige materialen. Vochttransport door een materiaal heen kan via drie processen verlopen. In dit geval zijn twee processen van belang, namelijk capillair transport en dampdiffusie. Capillair transport treedt op wanneer aan de oppervlakte condensatie optreedt. Dampdiffusie (proces) is waterdamp welke door een verschil in waterdampspanning door de poriën in het materiaal gaat. EPS en XPS hebben geen capillair transport. De dampdiffusie weerstand van EPS en XPS is 15 keer hoger dan voor baksteen en een factor 100 hoger dan voor een houtwolcementplaat.

XPS en EPS zijn andere materialen dan de materialen waarvan de verblijfplaats nu is gemaakt. Wanneer vleermuizen transpireren, dan zal het vocht in de kast aanwezig blijven, waardoor er een (te) vochtig klimaat in de kast zal ontstaan.

Tevens is onduidelijk in hoeverre het materiaal duurzaam is. Vleermuizen hebben scherpe nagels. Wanneer de vleermuizen in de kasten kruipen, is het niet duidelijk of de kasten daardoor beschadigen.

Door het nemen van maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden, komt de staat van instandhouding van de huismus en gewone dwergvleermuis niet in het geding.

2.8 Gedeeltelijk afwijzen van de aanvraag voor beschermde soorten

De omgevingsvergunning is ook gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen als genoemd in artikel 11.54, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van de steenmarter.

Voor de steenmarter is een overtreding van artikel 11.54, eerste lid, onder b van het Besluit activiteiten leefomgeving niet aan de orde, omdat de ecologische functionaliteit van de gehele bestaande leefgebieden en de daartoe behorende verblijfplaatsen te allen tijde geborgd is, doordat:

- (1) er voorafgaand aan de activiteit ruim voldoende bewezen effectieven alternatieve verblijfplaatsen binnen het bestaande leefgebied wordt gerealiseerd,
- (2) deze verblijven functioneel en geschikt zijn voor dezelfde functies als die zullen verdwijnen binnen hetzelfde leefgebied,
- (3) de ecologische functie te allen tijde van gelijke kwaliteit zal blijven,
- (4) er maatregelen worden genomen die voorkomen dat de oude en te verwijderen verblijven nog gebruikt kunnen worden, voordat de soorten hier (weer) gebruik van maken.

3. Conclusie

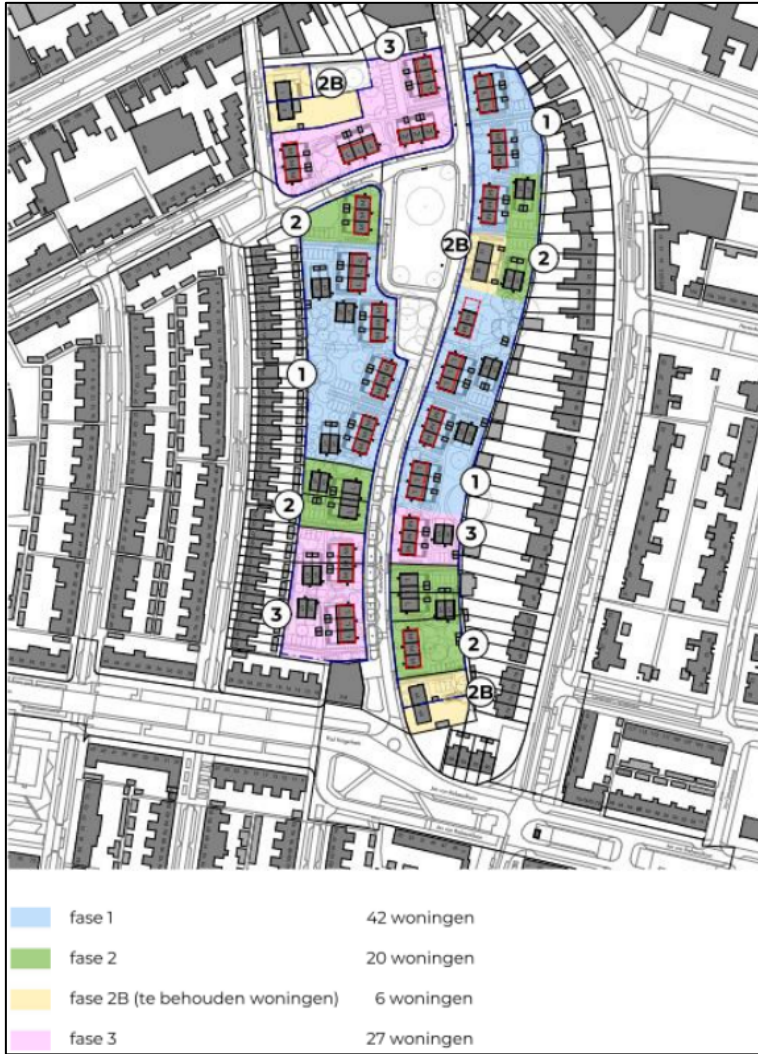
De gevraagde omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet, voor een flora- en fauna-activiteit, wordt voor de huismus en gewone dwergvleermuis en beschreven activiteiten verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

De gevraagde omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet, voor een flora- en fauna-activiteit, wordt voor de steenmarter en beschreven activiteiten afgewezen. Dit betekent dat het is toegestaan de voorgenomen handelingen voor deze beschermde soort zonder omgevingsvergunning uit te voeren. Zolang de werkwijze en de maatregelen volgens de stukken van de aanvraag gevolgd wordt, is een overtreding van een verbodsbepaling niet aan de orde.

Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie

Figuur 1. Locatie van het plangebied, gelegen aan de Rustenburgstraat, Tafelbergstraat en Veldmaarschalk Smutsstraat in de gemeente Eindhoven. De activiteiten vinden plaats binnen het omliggende gebied. De woningen aan de Veldmaarschalk Smutsstraat 1-3 vallen niet onder deze vergunning.

Figuur 2. Fasering van de werkzaamheden

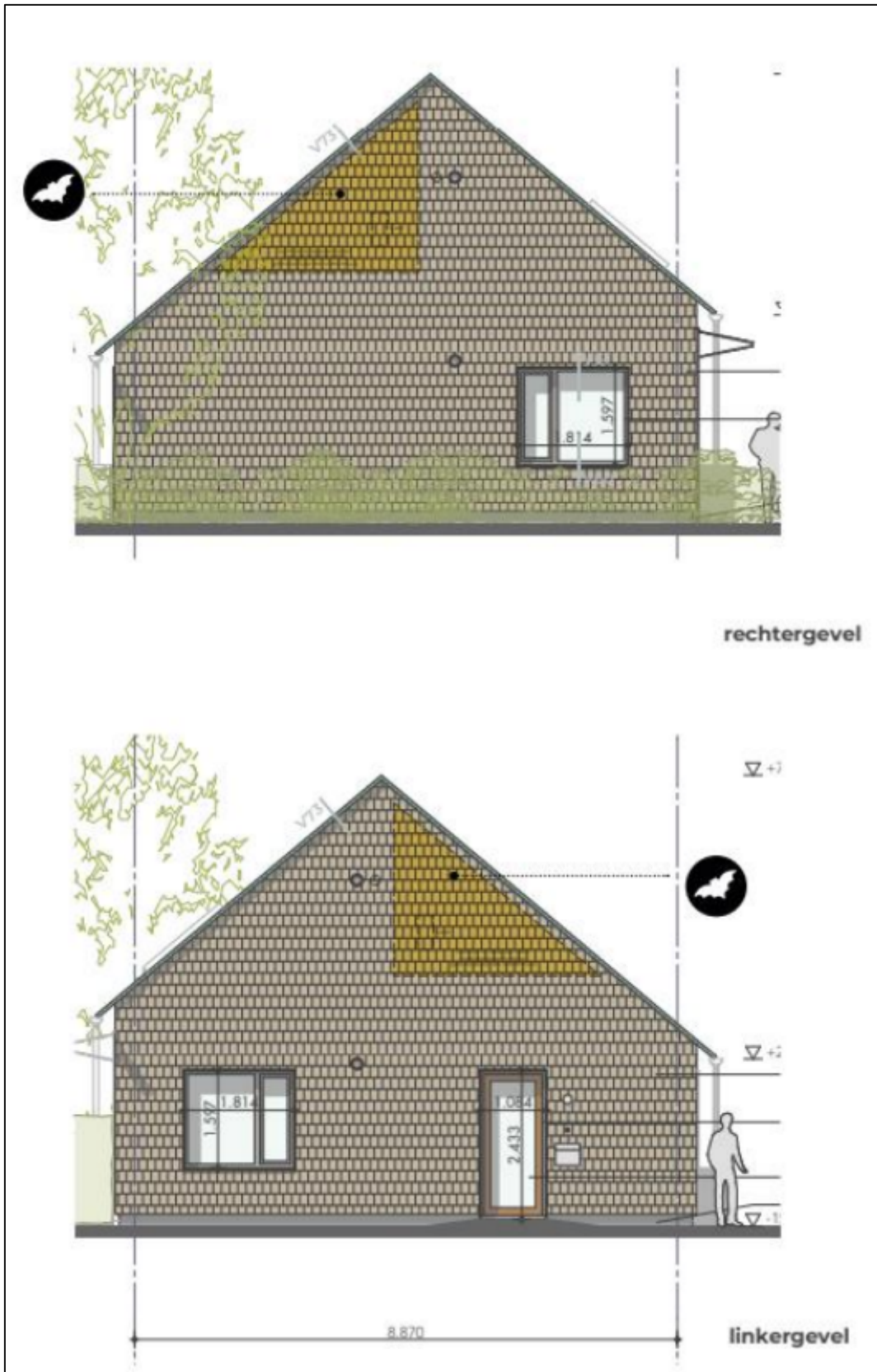
Bijlage 2. Locatie van de maatregelen

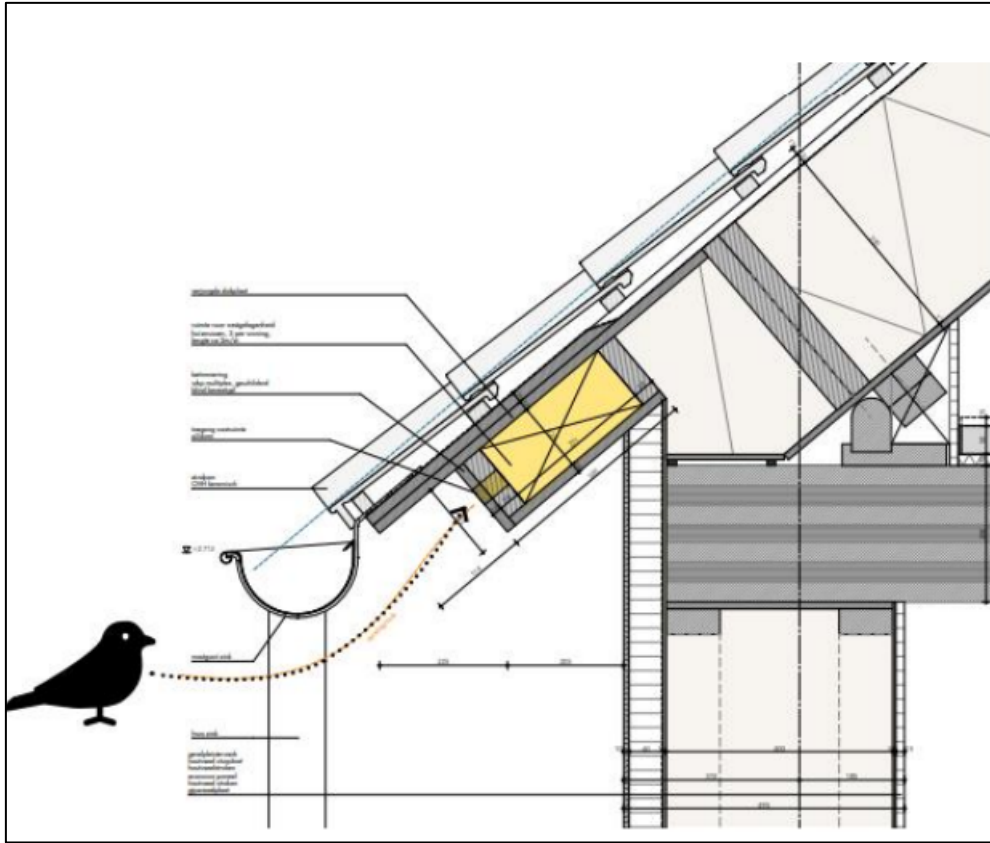
Figuur 3. Locatie van de tijdelijke voorzieningen.

Figuur 4. Toekomstige inrichting van het plangebied. Het plangebied wordt ontwikkeld volgens de V-acht methode. Het ontwerp voorziet in Voedsel, Vocht, Veiligheid, Voortplantingsplekken, dekingsplekken zodat er sprake is van Verbinding en Verspreiding, veel Variatie en zo min mogelijk Verstoring.

Figuur 5. Het geel gemarkeerde vlak geeft de ruimte weer waar de vleermuizen achter de shingles kunnen verblijven.

Figuur 6. *Wijze van inbouwen van nestkasten van de huismus*

Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten Omgevingsvergunning voor een flora- en fauna- activiteit		
<u>Gegevens</u> Aanvraagnummer Z/218224 Naam initiatief Sloop en nieuwbouw Rustenburgstraat en omgeving in Eindhoven. vergunningsperiode voor de periode tot en met 31 december 2028 Vergunninghouder Naam aanvrager Adres PC-Woonplaats <u>Gegevens</u> <u>werkzaamheden:</u> Contactpersoon uitvoering werkzaamheden Telefoonnummer (vast) Telefoonnummer (mobiel) Contactgegevens ecooloog betrokken bij uitvoering Locatie(s) werkzaamheden Datum gereedkomen compensatiemaatregelen Datum start werkzaamheden Overzicht planning werkzaamheden		
<p style="text-align: center;"><i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i></p>		
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	